

Kangikhidjutikhaq

Aupadjaalirniit uviningmi (measles)

Hunaungmat aupadjaalirniit uviningmi (measles)?

Aupadjaalirniit uviningmi (measles) (taiyauyuqlu aupayaaqtuq (measles) uuminngaluuniit rubeola) qayangnaqtuq aanniarut pipkaktauyuq qupirumit. Takunnaittuugaluaq Kaanatami amihut inuit kapuqhiinaqpangmata aannialirnaittumik taafuminnga.

Qanuqtut ilihimaniqaqqit aupadjaalirniit uviningmi (measles)?

Aupadjaalirniit uviningmi (measles) aulapkaivaktuq kitjaktuq, qalakhluq, qinga kiviinaliqluni aputjaalaqiluni, puvittuq, kulviinalaqlunilu iingit (ulurianaqhilunilu quilliqmut qaumaniqmut). Mikkannuat, qakuqtat takunnaqtut qanimini. Qakunguqqat, aupayaaqtuq kilaatut takunnaqtut akuliamini niaquminilu, talvannga hiamitiqtuq timimut. Tamna kilaaqtuq ittuq uviniinniaqtuq hitamani 7mut ublunik.

Qanuriliuringit pilihaaqpaktuq 10nik ublunik talvannga inuk aaniaqtuqaliqqa. Qanuriliurninngit qayangnatqiayuq biibinnuani inirnutlu. Aupadjaalirniit uviningmi (measles) hiamitiqtuq hiutikmut, puvakmut (namuuniaqluni) qaritauyanullu (qablunaatitut taiyauyuq encephalitis) tuqu tipkailunilu. Hingaiyaqtut aupadjaalirniit uviningmi (measles)-lik qilaminnuaq biibinikpaktut anivikhaa tikitinnagu ilaani ilumiutqatquniluuniit. Measles biibinnuamut timimitigut ihirutipkalimaittuq.

Qanuqtut hiamitiqtauva?

Measles atauhiyuq hiamitiinaqtuq aanniarut ilihimayayuq, hiamitiqtuqlu qilaminnuaq inukmit inukmut qingamit kuviyumit iggianganitlu kinamit aaniaqtumit (qalakhuraangata tagyurumikluuniit). Tamna aaniaqtuq inuk hiamitiqpaktaa aanniarut hitamanik aaniaqtinnagu hitamanik aanniarutigaangat.

Kitkut aanniarutiniktaaqtuq taafuminnga?

Kinaliqaak inuuhimayut 1970 qaangiqaqkapurhiqhimaittuq measles-liqhimaittuq qayangnautiuyut. Inuit inuuhimayut 1970nguqtinnagu measles-qaruknaqhiyuugaluat mikkautillutik aanniarutipkaiyayullu. Nutaqqannuat ukiulgit atauhinguqtilugu ukiunik qayangnautillaqtauuyut taimaa measles kapurhiutingit tuniyaungitpata 1nguqtinnagu qaangiutigumiluuniit ukiunga.

Hunaungmata havautikhangit?

Havautikhaittut measles-mut inuitlu naamakhivaktut aihimaplutik. Tahapkuat aaniaryuaqtut munarhiliaqtukhaugaluat.

Tamna measles-mut kapurhiutingit tuniyauvaktuq inuknut ilaani hanianiitkumi inuk measles-qaqtumik. Hanianiitkaluaruvit inukmik measles-qaqtumik, uqaqatigitjavat munarhit.

Qanuqtut hiamittilitikhaqaqqata?

- Tahapkuat inuuhimayut 1970qaangiqaqkapurhiqniq nakuutqiayuq taimaa measles-naittumik.
- Algakkit uarukni nakuutqiayuugaluuaq aanniarutinnaqtumik. Algakkit uarukni, qalakhuruiruvit tagyuruiruvitlu, munaritinnatit inukmit munarihiruknilu aaniaqtumik, hiamitqnaqtuugaluaq aanniarutimik.
- Niriarnik aallanut niripkaruiqlugu, niuqqaqtarniklu, higaatit aalluutit kapurautitluuniit, kigutigikhautit.
- Kakkiiyautimut qalakhuqpaalutit tagyuqpaalutitlu ikuhiknulluuniit.
- Aihimavaklutit aanniaruvit.
- Kapurhiqpaalutit tingminahuaruvit ungahiktumut autsaimut Kaanatamit.

